

Grundtvig-arkivet fasc.: 100.

Registreret af: KThd. / 195

Evt. enhedens nr.: 100.VII.

1. Titel el. kort indholdsangivelse:

Udkast til "Kirkens Gienmæle"

(kasseret fortsættelse af U S IV s. 416 l. 9 f.n.)

Antal sider: 36 (9 pag. læg:
12-20)

Antal blade:

Format: kvart.

2. Papirsort (farve og evt. vandmærke): Klippan
1824

7. Ms.' første linie: kirkelig Boglærde veed,
det var mig

3. Afmærkning (I. J. N. osv.): ...

8. Ms.' sidste linie: Mester for. (opgivet)

4. Ortografi:

9. Tryk el. benyttelse:

Omtalt af Brandt D Kt 1877 sp. 739ff.

5. Andre ydre kriterier:

6. Indre kriterier (allusioner, citater m. m.):

10. Tidl. forskeres skønmæssige datering(er): 1825.

11. Nr. i bibliografien: (414 c)

12. Indholdsregist:

1. side gentages omtrentlig U S IV s. 416 linie 8 f.n. til s. 417 linie 3. Derefter: omtale af reformatorerne, - som Clausen jo burde forbigaa - som "al mellemliggende Historie"! Augustana, jf. s. 420. Skriften kun for de troende (12). Forskel på kirke og skole, bekendelse og erkendelse, hoved og hjerte. Kirken råder bod på hjertets trang. Den har vandret vidt, mens skrifterne blev de samme (13), og de kom da i de boglærdes vold. Der blev et svælg mellem kirke og skole i den latinske kirke. Intet under, at reformatorerne stundom forså sig. I hovedsagen er dog Luther angerløs (fasc. 100.VI). Men de lutherske teologer gjorde deres teologi til trosregel. Det 18. årh. forkastede Augustana og den apostolske trosbekendelse (14). - Exegeternes pavedømme. Clausen kan ikke være vor medkristen (15). Tilbagekalder selv al uberettiget fordømmelse. Har indset sin fejltagelse. Nådemidlerne og trosbekendelsen er grundvolden (Reinhard, Balle, Justinus Martyr og Ireneus - jf. fasc. 100.V).

Grundvolden er dunkel - for i sin dybde at kunne omfatte alt - og "fatteligt sammentrængt" for alle troende. Kirken på denne grund er dem sande, ægte. Spørgsmålet kan kun være, om den kristne kirke farer med sandhed! (16).

Clausens syn på forholdet mellem "Kirke-Løgemet" og staten er konsekvent. Modstilles Luthers syn. Clausen og præsteeden. Den danske kirke har dog ikke gjort for meget til rettesnor (18). Trykkefriheden gav en meget udstrakt lærefrihed. Men der øves samvittighedstvang, når der læres mod de symbolske bøger, og menighederne er bundne til præsterne. Staten burde derfor give frihed (udenfor lærereembederne) til at have særlig tro og lærdom, der ikke strider mod borgerlig orden (19). Nødvendigt at "forbindes til en bestemt Lærdom". Clausens ad! (20).

Affattelsestid: problemet er forholdet til fasc. 100.V. Er antagelig ældre end dette (se V), som først begynder med læg 13. Begge er kasserede dele af ms. til Kirkens Gienmæle. VI er en fortsættelse af VII læg 13, men kasseret til fordel for fortsættelsen i VII.

August 1825.